

TERÉN

28

-30

V umění
a v lásce
je dovoleno vše!

bca. čermák solčániová ph.d.

*Chci utíkat **Terénem**, přeskokovat příkopy a prohlubně,
prolézat betonové skruže, nasávat vzduch, modlit se u hrobů zvíře,
zažít svobodu místa, kde platí pravidla civilizace jen zčásti.
Nechat za zády pohodlnost kamenných divadel, jistotu
probádaných estetik, předvídatelnost žánrových titulů.
Jsem ještě příliš mladý. Běžím místy, kde je divokost sama.
Nechci běžet sám.*

Jakub Čermák

*Dôležitý je pre mňa priamy kontakt s diváctvom
– zažiť, ako idea funguje v čase a priestore,
a spätnú väzbu vnímať priam okamžite.
Menší tím umožňuje držať celý proces pokope.
Preto ma láka **Terén**: vtiahnuť doň ľudí, ktorí veria spoločnej vízii,
zhmotniť nápad a pustiť ho do krajiny.
Chcem mať zodpovednosť za celok
a vnímať synergiu všetkých jeho elementov.*

Ivona Solčániová

Ideová vize Terénu

Terén vnímáme jako krásného hybrida: křížence zřizované a nezávislé kultury, sací stroj různorodosti, laboratorní mnohočetné zvíře nejrůznějších druhů, podivuhodný výsledek experimentu, území, jež je postupně zkoumáno, aniž by bylo zdoláno či obsazeno.

Terén ve své šíři je vším, čím není konvenční divadlo.

A tím také zůstane.

Otevřený horizont

Chceme zachovat:

- otevřenost,
- bezsouborovost,
- flexibilitu.

Terén je **nejdivočejší část CEDU** a tato jeho **divokost** nás láká. Jsme **střelci**, a ti jsou do Terénu potřeba (*ale zároveň umíme dodržet rozpočet a napsat přehlednou a transparentní závěrečnou zprávu!*). Jsme **divoká zvěř** a ta je v Terénu jako doma. Toužíme lovit a být loveni. Střet neznamená nutně konflikt, ale příležitost k setkání více různorodých sil.

Námi zamýšlená nejvýraznější změna je vtáhnout **divadlo** zpět do centra, nikoli ve smyslu běžného repertoárového divadla, ale jako příležitost zkoumání možností současného divadla (site-specific / imerze / dokumentární divadlo / opera a hudební divadlo / vizuální divadlo).

Navrhované projekty překonávají vnímání experimentálního divadla jako divadla pro úzký okruh diváků. Naším cílem je oslovovat **širší publikum** a dlouhodobě **rozšiřovat stávající diváckou základnu**. Přesto zůstává na prvním místě umění – experiment. Divadlo vnímáme jako komunikaci (třeba nesnadnou, třeba záměrně obtížnou, třeba nikterak zlehčující) s divákem, ale **divák je náš první a nejdůležitější partner**.

Instinkty Terénu

Jako lidé, jako občané a občanky, jako umělci a umělkyně se shodujeme na řadě hodnot (**svoboda, demokracie, citlivost, vstřícnost, environmentální odpovědnost, nezávislost veřejnoprávních médií, boj proti populismu, lidskost, respekt k lidské důstojnosti, tolerance, solidarita, sociální soudržnost, právní stát, ukotvení ústavních institucí, ochrana menšin, vzdělávání jako veřejná hodnota, kritické myšlení, právo na protest, odpor k násilí, ochrana občanské společnosti, sekulární stát, udržitelnost, dostupnost kultury, odpovědnost vůči budoucnosti atd., atd.**).

Tyto **hodnoty** pro nás představují **samozřejmý občanský rámec naší práce**. Pro specifickou identitu Terénu je však nutné pojmenovat především hodnoty primárně umělecké, které budou přímo určovat jeho dramaturgii a estetické směřování.

1. Radikalita

Česku, Brnu, kultuře chybí radikální divadlo!

Provozní opatrnost je mor, který zachvacuje české scény (čest výjimkám). Chceme vytvořit odvážnou platformu, kde se bude realizovat to, na co jiná divadla nemají odvalu, formálně, ale i obsahově.

Radikalita v praxi: může spočívat **v čase** (7hodinová slow TV), **v metodologii** (sběr materiálu pro inscenaci o sexuálních pracovnicích), ve **vztahu s divákem** (imerze jako příležitost ke společnému prožitku, nikoli si jenom "hrát"), ve vyhraněné vizualitě.

Radikální je např. Oliver **Frljić**, ale také Romeo **Castellucci**, Bojan **Jablanovec**, Jan-Christoph **Gockel**, Tomáš **Pandur**, Florentina **Holzinger**, Julien **Gosselin** - ve výtvarném gestu, v myšlenkové koncepci, v minimalismu...

Radikalita není nutně extrém.

Radikalita je mj.:

- **překračování hranic**: jen krokem přes okraj lze objevit nové území,
- **nebezpečí**: vytvoříme **bezpečné prostředí pro nebezpečné divadlo** (nechodíme do divadla, abychom se uklidnili, nechali se ukonejšit nebo si oddechli, ale aby námi něco otřásl),

- **kontroverze:** způsob, jak divákem otrást a narušit pevnou skořápku jeho předpokladů,
- **provokace:** cesta, jak diváky přivést k přemýšlení.

Chceme vytvářet **radikální současné divadlo**, které jde ke kořenu věcí, riskuje a dovoluje si překračovat hranice, které běžný provoz často respektuje z pohodlnosti, zvyku nebo ekonomické opatrnosti.

Referenčními projekty jsou např. předchozí inscenace Jakuba Čermáka - imerzivní Bordel L'Amour nebo Happy end v hotelu Chateau Switzerland (cena Divadelních novin za nejlepší inscenaci alternativního divadla), minimalistické Pašije / Fragmenty (s herci s diagnózou HIV, kteří ztvárnili pašijový příběh), Po tvých hrobech šlapu (o zrušeném židovském hřbitově v Prostějově a odporu obyvatel proti vytvoření pietního místa), Trójanky (s ukrajinskými herečkami a v ukrajinštině, oceněno cenou Divadelních novin za nejlepší inscenaci alternativního divadla), Marie Stuartovna, Anatomie (dramatu) či Teoréma z Divadla v Dlouhé.

2. Nepravděpodobná spojení

Věříme, stejně jako Lautréamont ve svém slavném verši „*Krásný jako náhodné setkání šicího stroje a deštníku na pitevním stole*“, v **půvab překvapivých slučování**, a to ve smyslu **nečekaných aliancí i křížení disciplín**.

Nepravděpodobná spojení chápeme **nejen esteticky, ale také institucionálně**: chceme propojovat tvůrce, obory a prostředí, která spolu běžně nepracují.

3. Divadlo jako událost

Divadlo, které nabídneme, bude událost: **intenzivní setkání**, které může měnit běžný režim diváka, vyžadovat čas, pohyb, rozhodnutí, soustředění i ochotu vstoupit do neznámého. **Nechceme diváka konejšit ani podceňovat!**

Událost je jedinečná; nemá být jedno, zda ji divák navštíví dnes, za měsíc nebo ji vůbec vynechá, site-specific a imerze pro nás nejsou efektní formáty, ale způsoby, jak zrušit odstup mezi „představením“ a zkušeností.

Terén má smysl

Veřejnost a umělecká komunita jsou jako **zemský povrch a podzemí** (či možná spíše podsvětí). Jsou zdánlivě striktně odděleny, ale navzájem se zrcadlí a souvisí. Terén působí do obou těchto sfér.

Smysl pro veřejnost: nabídnout zkušenost, kterou běžný divadelní provoz často nenabízí (musíme být v tomto ohledu na sebe přísní!), vytvářet divadelní události, rozšiřovat publikum alternativního divadla a neuzavírat se úzkému okruhu zasvěcených, hledat inkluzivní formu pro diváky, ale neklesat s nároky na sebe i na ně.

Smysl pro uměleckou komunitu: Terén má jako zřizovaná instituce možnost a (věříme, že i povinnost) poskytovat institucionální a produkční zázemí pro projekty, které jsou pro nezávislou scénu obtížně realizovatelné, chceme nabízet rezidence, mentoring, vzdělávání a projektovou spolupráci, vytvářet nové tvůrčí týmy a propojovat umělce napříč disciplínami, pomáhat projektům vstupovat do koprodukcí, festivalů a dalšího oběhu. Umění vzniká často z utrpení nebo diskomfortu, ale také nemůže vznikat bez radosti: věříme, že náš Terén spojí umělce, kteří mají ještě chuť, kteří ještě chtějí hledat, kteří si nedovolí ustrnout.

Terén jako veřejný statek

Terén vnímáme jako **veřejnou kulturní službu**, což však neznamená masovost. Terén se nemusí líbit všem. Musí být **veřejný**: hledat své publikum, vstupovat do města, vkládat infrastrukturu, peníze a zkušenosti do oběhu.

Jsme si vědomi, že veřejné peníze nám nabízejí možnosti dělat i to, co se nemusí ve výsledku navrátit (vstup do projektu, jehož výstup předem neznáme). **Terén je pro společnost experimentem, jak je společnost experimentem pro Terén.** Právo riskovat považujeme za jedno z největších privilegií zřizované experimentální instituce.

Toto privilegium ale vytváří **závazek**. Chceme, aby peníze vložené do Terénu nekončily v Terénu: aby se vracely do práce umělců, dostávaly projekty do dalšího života, otevíraly nová místa a přiváděly nové lidi. **Veřejné peníze nám mají dát svobodu riskovat – a zavazují nás k tomu, aby z tohoto rizika něco získali diváci, město i samotní umělci.**

Návštěvníci Terénu

Naše cílové skupiny jsou lidé, kteří jsou **zvědaví**; lidé, kteří mají **zájem**; lidé, kteří se zajímají o **svět kolem sebe**; lidé, kteří touží po **lásce**; lidé, kteří **přemýšlejí**; lidé, kteří v sobě mají **zlo a bojí se ho**; lidé, kteří cítí **strach** i **odvahu**; lidé, kteří **riskují**; lidé, kteří **hrají Pokémon GO**; lidé, kteří chtějí vyjít **z komfortní zóny**; lidé, kteří **čtou** i sledují **Netflix**; lidé, kteří si chtějí vytvářet **vlastní názor**; lidé, kteří chodí do **galerií**; lidé, kteří milují **historii**; lidé, kteří cítí nejistotu; lidé, kteří jsou **single, queer i straight (i zadaní)**; lidé unavení z **konvenčního divadla**; lidé, kteří **pijí bubble tea**; lidé, kteří milují **Thomase Bernharda, Elfriede Jelinek nebo Édouarda Louise**; lidé, kteří jezdí za kulturou **do Vídně**; lidé, kteří si koupí **avokádový toast**, i ti, kteří si dají **gothaj**; lidé, kteří používají sociální sítě, jezdí tramvají nebo na kole; lidé, které zajímá **město**; lidé, kteří chtějí ještě **něco zkusit**; lidé, kteří to **nevzdali**.

Slíbíme-li někdy magistrátu tabulku s definovanými demografickými cílovými skupinami, samozřejmě ji vyplníme. (mrk, mrk)

Terén je v Brně!

Brno je pro nás **základna, nikoli tematické omezení**. Nechceme uměle vyrábět „brněnská témata“, ale systematicky spolupracovat s místními umělci a institucemi, vytvářet rezidenční příležitosti a prostřednictvím site-specific projektů objevovat různé vrstvy města.

Současně chceme, aby Terén měl evropské ambice a aby se Brno stalo místem, odkud projekty vyrůstají a kam se jiné projekty vracejí (princip spolupráce, synergie, koprodukce).

Kosmopolitní Terén zakořeněný v Brně nikoli tématy, ale vztahy.

Pozice Terénu

Na české scéně bychom chtěli Terén profilovat jako **uzel pro projekty vznikající mezi institucemi, městy a uměleckými disciplínami**. V evropském kontextu nechceme budovat „mezinárodnost“ jako značku, ale jako **síť vztahů, koprodukcí a pohybu projektů mezi městy a zeměmi**. **Terén nemá být místem, kam se chodí na experimentální divadlo. Má být místem, kde se znovu zjišťuje, co všechno ještě může divadlo být.**

Programová vize Terénu

Epicentrem činnosti Terénu bude vlastní tvorba. Každý rok chceme uvést dvě premiéry – jednu pod vedením uměleckého šéfa Jakuba Čermáka, druhou ve spolupráci s hostující režisérskou osobností či kolektivem. Dramaturgie se bude pohybovat v široce chápaném poli současného divadla: od činohry, dokumentu a osobní výpovědi přes hudební a vizuální divadlo až k site-specific a imerzi.

Nemá smysl, aby v Terénu vzniklo to, co může stejně dobře vzniknout jinde. Každý projekt proto musí mít jasný důvod, proč vzniká právě zde – výrazný formální princip, nepravděpodobné spojení, specifický vztah k prostoru nebo publiku, případně jiný způsob práce, který jej vychyluje z běžného divadelního provozu.

Dramaturgie 28-30

Tříleté období chceme chápat jako **jeden souvislý programový oblouk**, nikoli jako tři izolované sezóny. Každý rok by měl mít vlastní těžiště, ale zároveň rozvíjet základní hodnoty Terénu: spolupráci, nepravděpodobná spojení, radikalitu formy a divadlo jako událost.

Jednotlivé roky pojmenováváme takto:

28 - Terra incognita

29 - Zóna

30 - Země zaslíbená

Rok 2028 chceme otevřít projektem, který už od začátku překročí hranice Brna. Jakub Čermák připravuje v produkci Jihočeského divadla a festivalu Jižní svéráz novou inscenaci **Prosíme mrtvé, aby neodcházeli**, jejíž uvedení je předjednáno na renesančním zámku Kratochvíle, premiéra je plánována na květen 2028. Projekt se věnuje tématu **smrti a nesmrtelnosti**, potká se v něm věčně žijící vampirická šlechtična, armáda ošetřovatelů, mytická zvířata, fenomén světla, ale především dilemata diváků, která se týkají smrti, zabíjení, přežití a nesmrtelnosti. Pokud uspějeme ve výběrovém řízení na vedení Terénu, chceme od počátku pracovat na tom, aby Prosíme mrtvé, aby

neodcházeli vzniklo jako skutečná koprodukce mezi Jihočeským divadlem a Terénem.

Terén by tak už v prvním roce nového vedení vstoupil do celorepublikového a evropského kontextu a stal se součástí **Evropského hlavního města kultury České Budějovice 2028**. Projekt by tak přirozeně naplnil několik principů naší koncepce: propojení institucí, sdílení uměleckých a produkčních kapacit, práci s nedivadelním prostorem a žánr imerze zaměřený na interakci s divákem. Pokud by vznikl jako koprodukce Terénu, považujeme za samozřejmé, že by se na jeho brněnské podobě podíleli také **umělci z místní scény**; už nyní je do projektu zapojena scénografka Martina Zwyrtk.

Vedle této koprodukce chceme v roce 2028 realizovat také:

- **ještě jednu premiéru** hostujícího režiséra či režisérské dvojice,
- první běh **kontinuálního workshopu**,
- **rezidenci** ve spolupráci se Štúdiem 12.

První rok tak nechápeme jako provizorium ani jako čekání na plný provoz, ale jako okamžik, kdy se má nová koncepce projevit co nejčitelněji: spoluprací, pohybem mezi městy, vstupem do nedivadelních prostor a otevřením Terénu dalším tvůrcům.

V průběhu **roku 2029** chceme model rozvinout do plnějšího provozu: **dvě vlastní premiéry, rezidence, hostování, reprízy projektů z předchozího roku a další koprodukční vazby**. Rádi bychom realizovali **představení s velmi mladým umělectvem** (uvažujeme o koláži **Romanticism** - viz Pokusné území níže). Právě tento rok by měl ukázat, že Terén není souborem jednotlivých událostí, ale živou sítí projektů, vztahů a návratů.

Rok 2030 bychom rádi završili projektem, který by se pokusil **propojit všechny tři scény CEDu** — samozřejmě za předpokladu zájmu a souhlasu jejich uměleckých vedení. Naším pracovním návrhem je **Hledání ztraceného času**: přibližně sedmihodinová divadelní „slow TV“, rozsáhlá událost spojující imerzi, site-specific, současnou činohru, společenskou hru, lecture performance a další žánry.

Takový projekt by mohl být mimořádnou příležitostí představit **CED jako celek**, nikoli prostřednictvím přehlídky tří oddělených poetik, ale v jednom hybridním tvaru, který jejich rozdílnost využije jako přednost. Zároveň by symbolicky uzavřel celé tříleté období: Terén by se nestal další samostatnou enklávou, ale místem, které dokáže **propojovat lidi, instituce, žánry, města i rozdílné podoby divadla**.

Ambicí je navázat během tohoto tříletého období **alespoň jednu skutečnou zahraniční koprodukční nebo partnerskou vazbu**, která nebude pouze hostováním.

Programové schéma na jeden rok:

- **2 premiéry** (režie 1x Jakub Čermák, 1x hostující režisérská osoba či entita),
- **2 rezidence** (1 brněnská, 1 otevřená celorepubliková či zahraniční, v roce 28 realizována pouze 1 rezidence ve spolupráci se Štúdiem 12),
- **5 - 10x hostování u nás** (zveme),
- **4x zájezd v ČR (z toho 2x Praha), 1x zahraniční zájezd** (jsme zváni),
- **vzdělávání:** kontinuální workshop / inscenace s mladými (střídají se),
- **reprízování titulů z minulých sezón,**
- **mimořádnosti.**

Rytmus tohoto programového schématu bude narušen v prvním roce absencí vlastního prostoru; je možné, že tím bude omezeno především hostování cizích projektů u nás či rezidence; minimálně jednu bychom ale realizovali ve spolupráci se Štúdiem 12 v Bratislavě (předjednáno).

Terénní premiéry

Programový rezervoár (možných) konkrétních projektů:

HLEDÁNÍ ZTRACENÉHO ČASU

Sedmihodinová imerzivní divadelní slow TV.

Sedm částí / sedm žánrů / sedm způsobů diváctví. Konec belle époque jako obraz světa, který se rozpadá i dnes: společnost jako hra rolí, hierarchie, touhy a přetvářky. Proust převrácený perspektivou objektů touhy, predátorství, sexuality, války a paměti.

DIMITRIJ

Live photography o ukradené identitě, ztrátě a politice obrazu.

Muž si přivlastní identitu mrtvého careviče; matka v cizinci uzná syna a jeho žena později v jiném muži svého zemřelého manžela. Identita jako politický nástroj i psychologická potřeba nahradit ztraceného člověka někým jiným. Lžidimitrij jako diagnóza Ruska.

ZPĚVY MALDOROROVY

Interaktivní studie přitažlivosti zla.

Proč přihlížíme? Proč nás násilí fascinuje? Kde končí zvědavost a začíná spoluúčast? Diváci mohou představení kdykoli zastavit — ale pouze tehdy, pokud se na tom společně shodnou. Lautréamont jako laboratoř efektu přihlížejího, kolektivní odpovědnosti a touhy dívat se dál.

NEVĚSTKY VÁS PŘEDCHÁZEJÍ DO BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ

Dokumentární divadlo o intimitě, obchodu a projekci.

Performer navštíví jako klient sedm sexuálních pracovníků a následně podává zprávu o placených setkáních. Tělo jako služba, intimita jako transakce, klient jako pozorovatel i účastník. Co lze zjistit o člověku během krátkého placeného intimního kontaktu?

PAMĚŤ NENÍ HYGIENICKÝ PROBLÉM

Scénická radioopera o Letech, vepřínu a české paměti.

Romský tábor, poválečný velkovepřín a desítky let trvající boj o důstojný památník. Opera / rozhlas / dokument / živá hudba. Paměť × banalita × provoz × česká společnost. Potenciální koprodukce s Muzeem romské kultury a hudebním partnerem.

JÍZDA KRÁLŮ

Temná fantasy o dítěti, kterému komunita na jeden den propůjčí moc.

Vlčnovský rituál, maska, kostým, folklor a fascinující obraz dítěte jako krále vesnice. Dítě a moc × dítě a bezmoc. Komunita ho povýší do symbolické role – a vzápětí mu ji zase odebere.

Terénní obyvatelé

Terén **nemá být one-man show** uměleckého šéfa. Má být **místem setkávání**. Předpokládáme, že vždy jednu ze dvou premiér připraví hostující režisér/režisérka či režisérské duo. Klíčem výběru je umělecká kvalita, ochota řídit se našimi základními hodnotami, chuť vstupovat do neznámého a schopnost vytvořit z divadelní návštěvy událost.

Oslovení umělci a umělkyně:

Maxim Bitto a Kristýna Nebeská (JEDL Dílna), velmi mladí, mimořádně talentovaní a perspektivní tvůrci, kteří ve své dvojedinosti vytvářejí na české scéně svébytnou uměleckou entitu. Jsou laureáty Ceny Evalda Schorma; Jakuba na jejich práci zaujala *Utěšitelka* a především *Prokletí rodu Mannů* – inscenace fascinující rozvinutým divadelním jazykem, lehkostí, intelektuálností, hravostí a zároveň jemnou lidskou hloubkou.

*“Láká nás nevídaně svěží vítr, který tato koncepce přináší, především její odvaha programově riskovat. Údernost a radikalita. Bytostně souzníme s tím, že **hlavním smyslem divadla je otřást a podnítit divákovo myšlení, vytrhnout ho z jeho všednosti - oživovat**, protože divadlo je ze své podstaty živé. Sami se snažíme hledat v historických a literárních látkách živá témata pro dnešní mladou generaci, která se nás osobně dotýkájí. **Riskujeme v křehkosti a chceme být součástí divadla, které má odvahu riskovat.**”*

Maxim Bitto a Kristýna Nebeská

Veronika Kos Loulová - odvážná režisérka s výrazně osobním a radikálním rukopisem, která se nebojí střetu s institucí ani s očekáváním publika. Šéfovala olomoucké opeře a vtiskla jí silný a výrazný estetický znak, zároveň realizuje inscenace projektově pod svojí platformou Run Operun. Jakub oceňuje především nastudování Její pastorkyně, které vzbudilo velký ohlas i kontroverze, stejně jako spolupráci se skupinou Pinkbus. Přitahuje nás právě její neochota uhlazovat vlastní poetiku podle provozní opatrnosti. Pro spolupráci s Terénem zvažuje věnovat se zkoumání mužské a ženské nahoty ve veřejném prostoru.

*“Ve své tvorbě dlouhodobě ohledávám **hranice přijatelnosti pro diváka, etické hranice práce s herci, společenská tabu**. Toužím po umělecké svobodě bez hranic, což je v kamenných divadlech, kde působím, nemožné a můj tvůrčí mozek se tak automaticky sám cenzuruje. Věřím, že Terén by mohl být institucí, která se snad nejvíce blíží oné **naprosté umělecké svobodě**.”*

Veronika Kos Loulová

Terén má hosty

Hostující program považujeme za důležitý jak pro **brněnské publikum**, tak pro **místní uměleckou obec**. Chceme do Brna přivážet projekty, které rozšiřují místní nabídku, přinášejí jiné poetiky a zároveň vytvářejí příležitost k setkání tvůrců napříč městy a scénami.

Těžištěm bude **nezávislá scéna**, ale nechceme z ní dělat dogma; zajímat nás budou i projekty zřizovaných institucí, pokud svou formou nebo tématem odpovídají dramaturgii Terénu. Přirozenými partnery pro výměnu mohou být například **Nová síť, Venuše ve Švehlovce, A studio Rubín, Dům Elišky Peškové, Studio Hrdinů nebo ostravské Studio G.**

Rádi bychom časem hostování v Brně **rozšířili na výraznější a mohutnější programovou řadu**. Její realizaci by mohlo napomoci, až opět budou k dispozici vlastní prostory (což značně ušetří náklady, které je třeba vynakládat v roce 2028).

Terén jede na zájezdy

Věříme v **aktivní zájezdový život inscenací - a to nejen ve vnitrozemí, ale také v zahraničí**, především směrem k festivalům, přehlídkám a partnerským scénám. Zájezd pro nás není jen další reprízou, ale možností zasadit projekt do nového kontextu, oslovit jiné publikum a prodloužit jeho život, reprezentovat brněnskou kulturu a přinášet nové publikum do Brna.

Jakub věří, že se podaří navázat na dosavadní výjezdy jeho inscenací například na **Malou inventuru, Divadelní Floru, Mezinárodní festival Divadlo v Plzni, Dream Factory Ostrava, festival WILD! či Drama Queer v Bratislavě**. Chceme ovšem sami aktivně vyhledávat možnosti výjezdů a ideálně také ještě dodatečných zdrojů na jejich financování.

U site-specific a prostorově specifických projektů počítáme spíše s **adaptací než s prostým převozem** – projekt se může v novém místě proměnit a reagovat na nový terén. Festivalovou a partnerskou cirkulaci chceme vnímat také jako jednu z hlavních cest k **českému a evropskému přesahu Terénu**.

Terénní útočiště

Nabízíme **přístřešek, úkryt, útočiště** v nepřehledném terénu umění, který poskytne prostor na soustředěnou tvorbu.

Nabídku **dlouhodobějších tvůrčích rezidencí** pro nezávislé divadlo v Brně považujeme za nedostatečnou a rádi bychom ji rozšířili. Považujeme to také za povinnost vzhledem k zaměření Terénu a faktu, že se jedná o využití

veřejných prostředků. Terén je **ideální křižovatkou zřizované a nezávislé kultury** a rezidence je funkční, praktický a žádaný nástroj, jak jí pomoci.

Jakub spoluorganizoval rezidence ve Venuši ve Švehlovce a sám absolvoval rezidenční pobyt v rámci Visegrádského fondu. Protože zároveň vnímáme jeho zatím omezené propojení s mladší brněnskou scénou, přizvali jsme ke spolupráci **Patrika Bouška jako konzultanta rezidenčního programu**.

Rezidence **nechceme redukovat na poskytnutí zkušebny**. Každému rezidentovi chceme podle potřeb projektu nabídnout **mentoring** a rezidenci zakončit veřejným výstupem – **work in progress, lecture performance či otevřenou zkouškou**.

Jedna rezidence bude určena brněnským tvůrcům, druhá bude otevřena celorepublikově či mezinárodně.

Pokusné území (vzdělávání)

Vzdělávání bylo i v minulosti součástí Terénu, tuto linku zachováváme. Rádi bychom se zaměřili na mladé umělectvo, které touží pronikat do hlubin nejrozličnějších terénů uměleckého vyjádření. V tomto směru plánujeme dva formáty, které se mohou střídát (každý rok jeden).

1. Inscenace s velmi mladými umělci

Inspirací pro tento projekt nám bylo 10hodinové pásmo Juliána Gosselina **Musee Duras**, které vytvořil se studenty pařížské konzervatoře. Mladí herci a herečky tak dostali možnost participovat na (v tomto případě monstrózním) inscenačním úkolu pod vedením etablovaného režiséra, jehož poetika je dalece vzdálená provozním inscenacím, na které české konzervatoře zpravidla připravují, natož cvičení v herectví podle Stanislavského metody.

Naší ambicí je tedy vytvořit s umělci na skutečném začátku jejich kariéry hereckou laboratoř, generační projekt a monumentální veřejnou událost (ok, nemusí mít 10 hodin). Tento cíl nabídneme českým konzervatořím (Brno, Praha, Ostrava). Obzvláště studenti brněnské konzervatoře jsou skryti ve stínu v porovnání s jinými uměleckými školami a tento projekt jim nabídne zviditelnění, síťování, setkání s výrazným divadelním gestem.

Projekt by vznikl v intenzivním, zkráceném bloku (např. 3 týdny) ve dvoufázových zkouškách, patrně na přelomu prázdnin a začátku školního roku

a byl by uveden v jednom hracím bloku. Inscenátorem by byla umělecká osobnost, kterou studenti konzervatoře nemají šanci potkat v rámci studia (Jakub Čermák, Sláva Daubnerová).

Referenční návrh na představení: **ROMANTICISM**. Koláž, která spojí Máchu, Byrona, Shelleyovou, Novalise, Kleista, Hoffmanna, Schuberta, Delacroixe, Caspara Davida Friedricha a především témata, která jsou pro velmi mladé lidi přirozená: absolutní láska, smrt, sebeinscenace, odpor ke společnosti, touha po výjimečnosti, příroda, noc, sexualita, melancholie, revolta. Nejvíc by se nám líbilo hrát na stadionu v Lužánkách, protože to je nejromantičtější místo v Brně.

2. Kontinuální workshop

Inspirací je Via Negativa Lab, který Jakub navštěvoval ve slovinské Lublani. Ve frekvenci jednoho prodlouženého víkendu v měsíci se tu potkávali mladí umělci a umělkyně, aby zpracovávali malé performance na zadané téma pod vedením Bojana Jablanovce.

Myšlenka kontinuálního workshopu rozčleněného do několika částí, které dohromady tvoří půlroční oblouk, umožňuje účastníkům proniknout hlouběji do daného tématu. Odstupy mezi jednotlivými setkáními vytvářejí prostor pro rešerše, vlastní práci i reflexi a zároveň podporují síťování jednotlivých aktérů. Rádi bychom workshopy věnovali tématům jako: imerze a interaktivita, tělo jako médium, nástroj i téma, intimita a radikalita nebo dokument, fikce a skutečnost.

Výstupem workshopu je veřejná prezentace, která může vykristalizovat do samostatného představení. Jádrem ovšem v tomto případě není prezentovaný jevištní tvar, ale samotný proces.

Siločáry se v Terénu spojují

Spolupráce (koprodukce) je jednou ze základních premis fungování Terénu. Sdílení nákladů, prostorů, technického zázemí i publika umožňuje **vznik ambicióznějších projektů a prodlužuje jejich životnost**. Především ji ale chápeme jako **hodnotu samu o sobě**: česká kulturní scéna stále často funguje v paralelních světech jednotlivých disciplín i zřizované a nezávislé kultury. **Terén chceme chápat jako křižovatku, nikoli jako ostrov.**

U jednotlivých projektů proto budeme hledat **vhodné koprodukční a partnerské aktéry** v Brně, Česku i zahraničí – ne kvůli logu na plakátu, ale kvůli skutečnému setkání lidí, zkušeností, uměleckých jazyků a publika.

Koprodukce pro nás mají i **environmentální význam**: umožňují sdílet techniku, scénografii, dopravu, ubytování a další produkční kapacity a omezovat zbytečné zdvojování nákladů i materiálu. Udržitelnost chceme promýšlet už při vzniku projektu – v jeho mobilitě, opakovaném využití vybavení a způsobu, jakým se pohybuje mezi městy.

Koprodukce mají zároveň umožnit, aby inscenace žily déle a cirkulovaly. U site-specific projektů počítáme spíše s adaptací než s prostým převozem: nechceme je převážet, chceme je nechat měnit terén.

Partneři, kteří nám přijdou zajímaví:

- Brno Contemporary Orchestra,
- Divadelní svět Brno,
- Muzeum Brněnska,
- FaVU,
- TIC Brno,
- Ghettofest,
- Český filharmonický sbor Brno,
- Dům Elišky Peškové (Švandovo divadlo),
- ARCHA+,
- Venuše ve Švehlovce,
- Štúdio 12, Bratislava,
- A4, Bratislava,
- Drama Queer, Bratislava,
- NODO / Dny nové opery Ostrava,
- Jižní Svéráz, festival site-specific a imerzivního divadla,
- CO.LABS,
- Český rozhlas Brno,
- JAMU,
- Konzervatoř Brno, Janáčkova konzervatoř v Ostravě, Pražská konzervatoř,
- Nová síť,
- Via Negativa, Lublaň.

Terén nemá prostor, má terén

Terén nás už svým názvem vybízí k tomu, abychom **opustili divadelní budovy** – nebo je používali jinak, než jak nabízí klasické rozdělení na jeviště a hlediště. Stejně tak nás k tomu vede naše dosavadní umělecká praxe a zkušenost s nedivadelními prostory.

Rekonstrukci CED v roce 2028 proto vnímáme spíše jako **znamení, navigační šipku, impuls k odvaze**, abychom se do terénu – tentokrát v geografickém slova smyslu – vypravili naplno. Omezení je pro nás příležitost, překážka pak impulsem ke kreativitě. Rádi bychom vstupovali do **terrain vague** – vnitřních periferií města, brownfieldů, zbytkových a opuštěných míst – ale také do veřejného prostoru, institucí nebo míst, která diváci dobře znají a která chceme ukázat z jiné strany.

Nejde nám o hledání náhradních sálů, ale o aktivní objevování města a **scénického potenciálu konkrétních míst**: jejich půvabu, estetické hodnoty, atmosféry, významů a možností, které mohou nabídnout divadelnímu tvaru.

Brno proto chápeme jako **sít' různých terénů**, které mohou vstupovat do dialogu s výtvarným gestem, akcí nebo způsobem diváctví, pro něž původně určeny nebyly. Rok 2028 tak pro nás nebude obdobím provizoria, ale **testem identity**: ukáže, zda Terén opravdu umí měnit svůj terén.

Jsme si zároveň vědomi, že hraní mimo vlastní budovu přináší **vyšší produkční a finanční nároky**. Právě zde se ukáže význam funkčních partnerství a koprodukcí. Nedivadelní prostory navíc zpravidla vedou k **blokovému uvádění**, které klade jiné nároky na marketing, prodej a práci s publikem – i to vnímáme jako součást nové podoby Terénu.

Prostory, které nás lákají:

- kostel sv. Jakuba,
- novogotická tělocvična Pod Hradem,
- Červený kostel,
- Esslerova textilní továrna,
- velodrom,
- stadion Lužánky,
- neopravené části kláštera v Rajhradě,
- různé terrain vague v Brně,
- Sokolovna (CO.LABS),
- krematorium,
- Výstaviště (pavilony i jeho zákoutí).

Návrh personálního obsazení

Umělecký šéf: Jakub Čermák

Provozní ředitelka: Ivona Solčániová

Ivona

Pracuje jako tajemnice HaDivadla, takže **zná procesy a prostředí CEDu**. Tato skutečnost dává naději, že by předávání agendy mohlo proběhnout plynule a bez nutnosti zaučovat někoho zvenčí. Navíc má prochozené **Brno jako svoje boty**, dlouho zde studovala, čímž vyrovnává Jakubův handicap zvaný Pražák (ale nyní napůl Pražák - napůl Budějovičák). Má také bohaté zkušenosti s **kulturním managementem z festivalu Nová Dráma/New Drama a provozního vedení Štúdia 12**. Ivona Jakuba dlouhodobě sleduje a neláme nad ním hůl.

Jakub

Je současný **šéf činohry Jihočeského divadla** a bývalý **vedoucí uměleckého gangu Depresivní děti touží po penězích**, stejně jako umělecký šéf a dramaturg **Venuše ve Švehlovce**. Má zkušenosti z nezávislé i zřizované kultury. Se svým divadelním gangem vyzkoušel snad **všechny možné formáty** (autorská činohra, performance, dokumentární divadlo, experimentální opera, queer opera, imerze, site-specific, rozhlasové vysílání) a **po této žánrové šíři se mu stýská**.

Jakub a Ivona

Jakub zvažoval a komunikoval s více kandidáty a kandidátkami na přihlášku a případné spoluvedení Terénu, ale přesvědčila ho Ivonina produkční zkušenost s projektovým řízením i provozem divadla, znalost CEDu, fakt, že zná a oceňuje jeho práci, stejně jako nasazení a odhodlání do spolupráce, Ivona je i díky své pozici teatroložky ideálním kandidátem pro zpětnou vazbu a tvůrčí

dialog. Umělecké a provozní vedení chápeme jako **partnerský tandem** s rozdělenou odpovědností. Jakub odpovídá za uměleckou koncepci a dramaturgické směřování, Ivona za ekonomickou a provozní realizovatelnost programu, smluvní a administrativní agendu a koordinaci produkce.

Zásadní programová a ekonomická rozhodnutí vznikají společně.

Jakub a Ivona mají oba rádi intenzivní divadlo, baví je výzvy, překážky vnímají jako příležitosti, oba baví také architektura a urbanismus a dohodli se, že oba dva dají do tohoto projektu svoje srdce. Svou spolupráci na projektu Terén 28–30 stvrdili **slibem v kostele**, a to za zvuku varhan (bylo to skoro jako svatba!).